

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-83/22-A

Název	Gymnázium Přírodní škola, o.p.s.
Sídlo	Letohradská 370/1, Holešovice, 170 00 Praha 7
E-mail	info@prirodniskola.cz
IČ	25107500
Identifikátor	600005984
Právní forma	Obecně prospěšná společnost
Zastupující	Mgr. František Tichý, ředitel školy
Zřizovatel	Mgr. František Tichý
Místo inspekční činnosti	Ortenovo náměstí 1275/34, Holešovice, 170 00 Praha 7
Termín inspekční činnosti	12. 1. – 14. 1. 2022 a 17. 1. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Gymnázium Přírodní škola o.p.s. (dále „škola“ nebo „gymnázium“) poskytuje všeobecné vzdělávání v denní formě osmiletého gymnázia. Ke specifikům školy patří způsob rozložení učiva a ověřování znalostí a dovedností žáků, podpora žákovských dovedností v sociálně

komunikační oblasti a realizace projektového vyučování včetně expedic. Komunitní charakter školy podporuje vysoká míra zapojení žáků do života a organizace gymnázia.

Od minulé inspekční činnosti v roce 2014 došlo k nárůstu počtu žáků ve škole o více než třetinu. K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 95 žáků ve čtyřech třídách (tercie, kvinta, septima, oktáva). Vzhledem k nejvyššímu povolenému počtu žáků ve škole (100) je přijímací řízení vyhlášováno jednou za dva nebo tři roky.

Od posledního inspekčního hodnocení došlo ke změně místa poskytovaného vzdělávání. Škola sídlí v pronajatých prostorách základní školy.

Gymnázium je fakultní školou Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) je zároveň jejím zřizovatelem, ve své funkci využívá dlouholeté manažerské a pedagogické zkušenosti. Na základě interní evaluace pravidelně modifikuje krátkodobé cíle a strategie vedoucí k realizaci hlavních koncepčních záměrů a vytváří tak příznivé předpoklady pro další perspektivní rozvoj gymnázia. Vizi a filozofii školy sdílí všichni pedagogové. Stanovené cíle se řediteli daří naplňovat např. prostřednictvím aktualizací školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“) s ohledem na poznatky z distanční výuky, nebo pokračujícími badatelskými projekty a výjezdy.

Dlouhodobá spolupráce s partnerskými vysokými školami a dalšími sociálními partnery přispívá k implementaci nových poznatků do výuky a k podpoře individuálního rozvoje a nadání žáků. Vedení školy aktivně komunikuje se všemi aktéry vzdělávání podle jasně nastavených pravidel a vytváří prostor pro jejich participaci na chodu školy. Žáci se účastní pravidelných ranních setkání s pedagogy, jednání studentské rady i provozních porad, na nichž jsou reflektovány aktuální informace z průběhu výuky a života ve škole, čímž je výrazně posilována sounáležitost se školou. Do vzdělávacích aktivit i činnosti školy jsou pravidelně zapojováni i zákonní zástupci žáků.

Od minulého inspekčního hodnocení došlo k rozšíření vedení školy o pozici zástupce ředitele školy. Účelné přerozdělení kompetencí na zástupce ředitele a další pedagogické pracovníky zajišťuje plynulé fungování gymnázia. Efektivnímu přenosu informací napomáhá elektronický informační systém, nastavený systém pravidelných porad i každodenní neformální komunikace jednotlivých aktérů vzdělávání. V době distančního vzdělávání spolu s jednotným výukovým prostředím umožňoval metodickou i technickou podporu učitelům i žákům a minimalizaci problémů s přechodem na jiný způsob výuky. Pedagogové efektivně spolupracují v rámci předmětových komisí v oblasti naplňování ŠVP, (sdílení poznatků i tvorba výukových materiálů), při realizaci vzdělávání formou pravidelné tandemové výuky a četných venkovních i mimoškolních aktivit.

Efektivitu řízení zvyšují uplatňované nástroje kontroly, jejichž prostřednictvím vedení školy vyhodnocuje úroveň vzdělávání a kvalitu práce pedagogů, např. nově zavedený systém evidence odučených hodin v souvislosti s plněním ŠVP. Ze závěrů hospitační činnosti však ne vždy vyplývají konkrétní metodická doporučení ke zlepšení průběhu výuky, např. opomíjení zhodnocení v závěru hodiny.

Koncepční práce vedení školy se odráží v personálních podmínkách. Výchovně vzdělávací proces zajišťuje stabilizovaný motivovaný pedagogický sbor 15 pedagogů, včetně školní psychologů. Předpoklad odborné kvalifikace k termínu inspekční činnosti nesplňovali tři pedagogové. Vedení školy klade důraz na všeobecný i odborný rozvoj. Průběžně další

vzdělávání všech pedagogických pracovníků je realizováno podle aktuálních potřeb školy i individuálního zájmu pedagogů.

Finanční a materiální podmínky školy umožňují naplňování školního vzdělávacího programu. Z důvodu rekonstrukce budovy školy v Letohradské ulici probíhalo vzdělávání v termínu inspekční činnosti v náhradních pronajatých prostorách základní školy na Ortenově náměstí. Limitující prostorové podmínky se sice negativně nepromítají do kvality výuky, avšak kladou vyšší nároky na organizaci vzdělávání a zejména na práci pedagogů. Škola disponuje čtyřmi kmenovými učebnami vybavenými mobilní sadou digitální techniky, využívá odborné učebny, laboratoř, učebnu pro výuku informačních technologií i další učebny pro realizaci dělených hodin. Ředitel pravidelně obnovuje didaktické pomůcky a přístrojové vybavení pro přírodovědné vzdělávání v souladu s novými vědeckými poznatky a finančními možnostmi. V rámci specifického projektového vzdělávání orientovaného na praktickou část výuky přírodovědných předmětů škola účelně využívá materiální zázemí vysokých škol (laboratorní cvičení). Pro výuku tělesné výchovy a dalších pohybových aktivit jsou k dispozici smluvně zajištěné tělocvičny a víceúčelové hřiště ve vnitrobloku školy. Žáci mají k dispozici wifi-připojení, knihovnu i studovnu, v době určených přestávek i venkovní zabezpečené prostory školní zahrady. K větší bezpečnosti žáků přispívá elektronicky zabezpečený vstup do budovy školy. Stravování pro žáky je zajištěno ve spolupráci se smluvním partnerem.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ke kvalitní realizaci vzdělávání napomáhá promyšlená organizace výuky, zejména využití dělených hodin či tandemové výuky, vhodně zvolená průřezová témata i projektové vyučování. Specifikem školy je i realizace části hodin ve venkovních prostorách (volná příroda, parky), čemuž je přizpůsoben i stálý rozvrh vyučovacích hodin. Úroveň výuky je pozitivně ovlivněna erudicí pedagogů a jejich zaujetím pro vyučovaný předmět. Společným znakem všech sledovaných hodin byla příjemná pracovní atmosféra založená na partnerském přístupu učitelů k žákům i na vzájemném respektu. Časté využívání tandemové výuky vede k větší dynamice hodiny i aktivnějšímu zapojení všech žáků. Nastavená a dodržovaná pravidla komunikace a chování i jednotný přístup celého pedagogického sboru přispívají k vytváření a posilování pozitivních vztahů.

Zvolené vzdělávací strategie ve sledovaných vyučovacích hodinách odpovídaly schopnostem a individuálním potřebám žáků. Charakteristickým rysem podporujícím proces učení žáků ve všech předmětech je vedení výuky formou řízeného rozhovoru s postupným společným vyvozováním souvislostí až k obecným závěrům. Pedagogové často volili kooperativní formy práce, včetně práce ve dvojicích, a cílenou diskuzi k danému úkolu či tématu. Cíleně uplatňovali inovativní vyučovací metody podporující osobnostní rozvoj žáků. Rovnoměrně rozvíjeli všechny složky vzdělávacího cíle, v průběhu výuky účelně koordinovali jednotlivé činnosti žáků a vytvářeli jim prostor pro iniciativu i sdělení názoru. K pochopení probíraných jevů v širších souvislostech přispívalo časté zařazení mezioborových poznatků a praktických úkolů, které předpokládaly analýzu dat a následnou diskuzi při vyvozování závěrů. Větší názornost výuky účinně podpořila vizualizace obsahu učiva s využitím didaktické techniky nebo práce s textem, učební pomůcky, přírodniny i vhodně zvolené demonstrační pokusy. Žáci aktivně přistupovali k řešení zadaných úloh, aplikovali získané vědomosti, rozvíjeli si receptivní i produktivní řečové dovednosti a prokazovali odpovídající schopnost samostatně argumentovat, logicky a kriticky myslet. Pedagogové získávali v průběhu výuky zpětnou vazbu o pochopení učiva žáky, poskytovali jim účinnou pomoc při řešení úkolů a účelně pracovali s chybou jako s nástrojem nápravy.

Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků s odlišným mateřským jazykem byla efektivně zajišťována např. přítomností druhého vyučujícího v hodině, prostřednictvím vrstevnického učení či účelným využitím didaktických pomůcek. Celým vzdělávacím procesem se prolínala podpora rozvoje gramotností, zejména pak přírodovědné gramotnosti.

V části hospitovaných hodin bylo patrné aktivní využívání zkušeností z období vzdělávání distančním způsobem zařazením vzdělávacích aplikací či vedení výuky hybridním způsobem (žáci v karanténě). Uplatnění výukových nebo mobilních aplikací napomáhalo k rozvoji digitální gramotnosti žáků a individuální zpětné vazbě o osvojení učiva.

Pouze ojediněle v některých hodinách všeobecného vzdělávání snižovaly účinnost vzdělávacího procesu některé dílčí metodické nedostatky, např. neefektivní časové a organizační rozvržení vyučovací hodiny, opomíjení účinné vstupní motivace. V závěru vyučovací hodiny pedagogové v menší míře vytvářeli prostor pro společné shrnutí důležitých poznatků či sebereflexi žáků. V některých hodinách byla zaznamenána nižší jazyková kultura projevu vyučujících, pedagogové ne vždy v dostatečné míře korigovali kvalitu mluveného projevu žáků.

Propracovaný systém projektové výuky spolu s četnými exkurzemi a tematickými výjezdy dlouhodobě přispívá k všestrannému rozvoji osobnosti žáků podle individuálních předpokladů a nadání, prosociálnímu citění i sounáležitosti se školou. Realizované projekty i několikadenní pobytové studijní expedice cíleně podporují nejen schopnost samostatného studia žáků a hloubkovou analýzu při realizaci zadaných úkolů, ale i rozvoj sociálně-komunikačních dovedností. Účelně propojují teoretické poznatky s praxí i napříč vzdělávacími oblastmi, umožňují ověřování naplňování výstupů vzdělávacího programu, vedou k vytváření vztahů mimo vrstevnickou skupinu a přispívají k prezentaci školy na veřejnosti, např. žákovským prezentováním své práce na veřejných setkáních. Vytvářené motivační prostředí podporuje žáky k zapojování do oborových olympiád i do dalších mimoškolních aktivit (školní kroužky, víkendové či prázdninové výjezdy). Publikáční činnost žáků na webu školy a ve školním časopise přispívá k rozvoji jejich jazykové kompetence. Cíleným zapojováním žáků do charitativních a dobrovolnických aktivit v průběhu celého školního roku jsou nadstandardně rozvíjeny sociální kompetence žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Systém poskytovaných poradenských služeb je založen na úzké spolupráci školního poradenského pracoviště (tj. výchovná poradkyně, metodik prevence a školní psycholožka) se všemi aktéry vzdělávání. Žákům s potřebou podpůrných opatření poskytuje škola pomoc např. formou individuálního přístupu ve vzdělávání, vypracováním vzdělávacích plánů. Talent a nadání žáků jsou účinně rozvíjeny prostřednictvím profilových prací, účastí v předmětových soutěžích a individuálními konzultacemi se sociálními partnery. Individuální přístup při řešení školní neúspěšnosti spočívá převážně v posílení motivace žáků, úpravy pracovního tempa, volby vhodných metod a forem práce. V době distančního vzdělávání škola vhodně reagovala na vzniklou situaci vytvořením tzv. podpůrné skupiny. Hrozící školní neúspěch žáků, zvýšená absence či prokrastinace byly řešeny v rámci konzultací nebo při osobním pohovoru se žákem a zákonnými zástupci např. odložením termínu odevzdání či úpravy zadání úlohy, nebo nastavením vhodných vzdělávacích strategií. Škola i v době prezenční výuky realizuje opatření ke zvýšení úspěšnosti žáků, např. pravidelné doučování a cílené konzultace pedagogů včetně vrstevnického doučování. Udělené pochvaly žákům s výrazně motivačním charakterem jsou v rovnováze s kázeňskými opatřeními.

Funkční školní preventivní strategie vede k posilování vzájemných vztahů důvěry mezi učiteli a žáky a k včasné identifikaci případných problémů. Využívanými nástroji vedle úzké spolupráce všech pedagogů jsou mj. zahajovací adaptační kurzy nebo práce s třídními kolektivy. Problematiku prevence sociálně patologických jevů účelně doplňuje vzdělávací obsah projektové výuky. Vzhledem k individuálnímu přístupu pedagogů a realizovaným aktivitám probíhá adaptace na školní prostředí nově přichozích žáků bezproblémově.

Propracovaný systém hodnocení výsledků vzdělávání podporuje motivaci žáků a zohledňuje jejich individuální potřeby i zájmy. Stanovením tzv. podmínkových předmětů a kreditním systémem jsou žáci vedeni k zodpovědnosti za své výsledky vzdělávání. Klasické hodnocení známkou je doplněno systémem podmínek, o jejichž výběru a způsobu plnění do značné míry rozhoduje sám žák. Hodnocení žáků je komplexní, zahrnuje jak oblast učení (např. hodnocení míry dosažených znalostí a dovedností, učebního pokroku), tak i oblast sociální (např. aktivní zapojení do výukového procesu, domácí přípravu, včasnost, úplnost a kvalitu odevzdávaných úkolů). Celkové hodnocení na vysvědčení je rozšířeno i o slovní hodnocení, které podrobněji zachycuje individuální pokrok jednotlivce, popisuje práci žáka z různých aspektů včetně jeho osobního vkladu a podněcuje ho k dalšímu rozvoji.

Výsledky vzdělávání žáků jsou pravidelně projednávány na jednáních pedagogické rady, v rámci každotýdenních porad pedagogů a jsou konzultovány během letního soustředění učitelů. Úroveň osvojených znalostí a vědomostí, popř. dovedností, je ověřována prostřednictvím běžných nástrojů klasifikace (např. ústní, písemné zkoušení, praktické výstupy – prezentace s obhajobou či komentářem) i při dalších aktivitách v rámci školních výjezdů. Učební pokrok každého jednotlivého žáka učitelé sledují v rámci vyučovacích hodin. Analýza výsledků vzdělávání umožňuje přijímat konkrétní opatření ke zlepšení vzdělávacího procesu a poskytovat cílenou pomoc jednotlivcům. Učitelé vedou žáky k reflexi jejich studijních úspěchů i obtíží a pomáhají jim nacházet optimální studijní strategie.

V průběhu vzdělávání dosahují žáci velmi dobrých výsledků, např. ve školním roce 2020/2021 všichni žáci prospěli, z toho téměř polovina žáků prospěla s vyznamenáním. Rozvoj studijního potenciálu žáků a míru získaných kompetencí dokládá velmi dobrá úroveň jejich profilových prací přesahující v některých případech i rámec gymnaziálního vzdělávání. Zpětnou vazbu o úrovni výsledků vzdělávání získává škola rovněž díky externímu testování žáků (ve školním roce 2020/2021 žáci dosáhli velmi dobré úrovně v anglickém jazyce, dobré pak v matematice a českém jazyce), účasti žáků v různých olympiádách a soutěžích i veřejnou prezentací realizovaných výzkumných prací žáků. Hodnocení výsledků žáků při ukončování vzdělávání je ovlivněno absencí maturitních ročníků v posledních dvou školních letech. V posledním hodnoceném maturitním období 2019 žáci dosáhli velmi dobrých výsledků ve společné i profilové části maturitní zkoušky. Úspěšnost žáků u maturitní zkoušky byla vyšší než průměrná v dané skupině oborů vzdělání. S výsledky žáků u maturitní zkoušky koresponduje také úspěšnost absolventů gymnázia při přijetí ke studiu na vysokých školách.

Závěry

Vývoj školy

- od minulého inspekčního hodnocení v roce 2014 škola změnila místo poskytování vzdělání,
- došlo k výraznému nárůstu počtu žáků ve škole,

- vedení školy bylo rozšířeno o pozici zástupce ředitele,
- kontinuální rozvoj spolupráce se sociálními partnery podporuje profilaci školy a rozvoj klíčových kompetencí žáků,
- škola si nadále udržuje vysoký standard přírodovědného vzdělávání.

Silné stránky

- spolupráce se sociálními partnery podporující osobnostní rozvoj žáků a jejich vzdělávání,
- široké spektrum školních a mimoškolních aktivit podporujících neformální komunikaci a vzájemné předávání poznatků mezi žáky napříč ročníky,
- příkladná participace žáků na chodu školy a vzdělávacích akcích pořádaných školou podporující pocit sounáležitosti i zodpovědnosti za své vzdělávání,
- velmi úzká spolupráce, sdílení pedagogických poznatků a vzájemná inspirace mezi učiteli,
- příznivá vzdělávací atmosféra a partnerský přístup učitelů k žákům ve výuce,
- používání kooperativních forem a inovativních metod ve výuce,
- účinná podpora rozvoje přírodovědné gramotnosti,
- funkčně nastavený systém poradenských služeb,
- nadstandardní podpora rozvoje sociálních kompetencí a osobnostního rozvoje žáků zapojením do dobrovolnických a charitativních aktivit.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- méně efektivní časové a organizační rozvržení činností v části vyučovacích hodin a opomíjení didaktického závěru vyučovací jednotky k reflexi výuky.

Příklady inspirativní praxe

- propracovaný systém oborových a mezioborových projektů, expedic a odborných výjezdů cíleně podporuje všestranný rozvoj žáků, týmovou spolupráci, vrstevnické učení a sounáležitost žáků se školou.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- efektivněji využívat časovou organizaci hodiny, neopomíjet vstupní motivaci a závěrečného shrnutí a zopakování probraného učiva,
- posílit kontrolní činnost a následné hospitace, cíleně směřovat ke konkrétním doporučením pro zkvalitnění výuky, důsledně sledovat účinnost přijatých opatření,
- více dbát na jazykovou kulturu ve výuce a usměrňovat kvalitu mluveného projevu žáků.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Vize a filozofie školy „Přírodní škola – Cesta jako cíl“ platná k termínu inspekční činnosti
2. Evaluační zprávy školy za školní roky 2019/2020 a 2020/2021
3. Školní řád pro školní rok 2021/2022 platný k termínu inspekční činnosti
4. Třídní knihy vedené ve školních letech 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
5. Rozvrh vyučovacích hodin pro školní rok 2021/2022 platný k termínu inspekční činnosti
6. Školní vzdělávací program dle RVP „Přírodní škola – cesta jako cíl“ pro nižší stupeň osmiletého studia platný k termínu inspekční činnosti
7. Školní vzdělávací program dle RVP „Přírodní škola – cesta jako cíl“ pro vyšší stupeň osmiletého studia platný k termínu inspekční činnosti
8. Záznamy z pedagogických rad – školní roky 2020/2021 a 2021/2022 vedené k termínu inspekční činnosti
9. Záznamy kontrolní činnosti – školní roky 2020/2021 a 2021/2022 vedené k termínu inspekční činnosti
10. Vybraný vzorek z personální dokumentace pedagogických pracovníků vedené k termínu inspekční činnosti
11. Vybraný vzorek ze školní matriky vedené k termínu inspekční činnosti
12. Dokumentace školního poradenského zařízení vedená k termínu inspekční činnosti
13. Preventivní strategie školy – opatření proti šikaně, krizový plán školy – platné k termínu inspekční činnosti
14. Výroční zprávy, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
15. Kniha evidence úrazů vedené k termínu inspekční činnosti
16. Smlouvy o poskytnutí dotace a zvýšené dotace ze státního rozpočtu na školní roky 2020/2021, 2021/2022, Účetní závěrka k 31. 12. 2020 včetně zprávy nezávislého auditora, Finanční vypořádání dotace ze státního rozpočtu za rok 2020, tabulky hlášení změn v počtu žáků za školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k termínu IČ
17. Smlouvy o nájmu nebytových prostor ke vzdělávací činnosti v místě ZŠ T. G. Masaryka, Ortenovo nám. 34, Praha 7, Smlouva o pronájmu tělocvičny v TJ Slavoj Holešovice a.s., U Průhonu 50, Praha 7, Smluvní ujednání o pronájmu tělocvičny ENERGYM, Přívozní 937, Praha 7 s platností od 11/2021, platné ve sledovaném období
18. Smlouva o zabezpečení školního stravování žáků – obědů v ŠJ ZŠ T. G. Masaryka, Ortenovo nám. 34, Praha 7, platná ve sledovaném období

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Hana Vejrážková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Hana Vejrážková v. r.

Mgr. Ivana Kučerová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Kučerová v. r.

Mgr. Hana Šinská, školní inspektorka

Mgr. Hana Šinská v. r.

Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice

Ing. Ivana Černá v. r.

V Praze 9. 2. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. František Tichý,
ředitel školy

Mgr. František Tichý v. r.

V Praze 16. 2. 2022